

CI 473

RAPORTY Z BADAŃ

POLACY-NIEMCY. NOWE SPOJRZENIE NA POGRANICZE

Otwarcie w 1991 r. w nowych warunkach społeczno-politycznych granicy polsko-niemieckiej i związane z tym faktem masowe kontakty ludności zamieszkałej na obszarach przygranicznych, zrodziły zamysł przeprowadzenia przez pracowników Instytutu Zachodniego pierwszych, sondażowych badań socjologicznych na pograniczu polsko-niemieckim. Wyniki tych badań prezentujemy w opublikowanym opracowaniu. Uświadomiły one potrzebę przeprowadzenia na tym obszarze kompleksowych i reprezentatywnych badań naukowych. Zostały one podjęte przez powołany w Instytucie Zachodnim w Poznaniu Interdyscyplinarny Zespół Badawczy Pogranicza Polsko-Niemieckiego, w którego skład weszli pracownicy Instytutu, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, reprezentujący kilka dyscyplin naukowych.

Prowadzone badania finansowane są przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej z siedzibą w Warszawie i objęły dwie „pary” miejscowości leżących na pograniczu, mianowicie: Słubice i Frankfurt nad Odrą oraz Gubin i Guben.

W ich prowadzeniu uczestniczą po stronie niemieckiej członkowie i współpracownicy „Projekt deutsch-polnische Geschichte” z Frankfurtu nad Odrą. Wyniki podjętych już badań zostaną przedstawione w formie raportu, który zawierać będzie:

- opis środowiska geograficznego pogranicza,
- zarys dziejów historycznych wybranych miast,
- charakterystykę stosunków demograficznych,
- analizy zawierające opisy przemian kulturowych i zmian w świadomości mieszkańców badanych ośrodków miejskich i sąsiadujących z nimi gmin,
- ocenę sytuacji gospodarczej badanych miast i omówienie projektów współpracy między nimi.

Opublikowanie raportu w języku polskim i niemieckim zaplanowano na 1994 r.

Maria Rutowska

NASZE WYDAWNICTWA

POLACY WOBEC NIEMCÓW Z DZIEJÓW KULTURY POLITYCZNEJ POLSKI 1945 - 1989

**Praca zbiorowa
pod redakcją prof. Anny Wolff-Powęskiej**

Ark. wyd. 34,5, nakład 2000 egz.

Praca stanowi pierwszą próbę oceny ewolucji problemu niemieckiego w polityce i świadomości społecznej Polski w latach 1945-1989. Autorzy tego zbioru studiów, podejmując się odpowiedzi na pytanie o specyfikę polskiego widzenia kwestii niemieckiej, świadomi byli faktu, że nie ma tu ani łatwych, ani jednoznacznych odpowiedzi. Jeśli bowiem stosunki dwóch narodów mają tak długą historię, jak w przypadku Polaków i Niemców, a ich sąsiedztwo obfitowało w konflikty wszechstronne, o wiele zróżnicowanych konsekwencjach, to naturalne, że ich wzajemne postrzeganie musi być ambiwalentne.

Uwarunkowania historyczno-geograficzne, a po II wojnie światowej także ideologiczno-polityczna konfrontacja między Wschodem i Zachodem spowodowały zasadnicze różnice w interpretacji problemu niemieckiego wśród społeczeństw po obu stronach „żelaznej kurtyny”.

Ogrom zbrodni hitlerowskich dokonanych na Polakach umożliwił władzom PRL podtrzymanie istniejącego już wcześniej w świadomości polskiego społeczeństwa przekonania o pleniennnej wrogości Niemców, ukierunkowanej na zagładę polskości i całego słowiańskiego świata. Dopiero w latach siedemdziesiątych, pod wpływem dokonujących się przeobrażeń politycznych i gospodarczych na świecie i zmian w stosunkach polsko-zachodnio-niemieckich, nastąpiła stopniowa polaryzacja postaw Polaków wobec Niemców. Możliwość nawiązania w latach osiemdziesiątych szerokich kontaktów między obu sąsiednimi narodami dała polskiemu społeczeństwu okazję do przekonania się, że RFN nie jest siedliskiem zła, a jej obywatele pragną porozumienia z Polską. Spowodowało to odejście od postrzegania Niemców w kategoriach potencjalnego zagrożenia na rzecz poszukiwania tych wszystkich elementów, które mogłyby zbliżyć i łączyć oba narody.

DO NABYCIA:

w księgarniach naukowych

w Instytucie Zachodnim, 61-772 Poznań, Stary Rynek 78/79 (także za zaliczeniem pocztowym)

**w księgarni „Pod ratuszem”, Poznań,
Ratuszowa 25/27 (domki budnicze)**

